

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-600

07.10.2016

Прем'єр-міністру України

ГРОЙСМАНУ В.Б.

Шановний Володимире Борисовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит групи народних депутатів (Безбаха Я. Я. та інших, всього 3 депутата), оголошений на засіданні Верховної Ради України 7 жовтня 2016 року, для розгляду і надання відповіді авторам запиту і Верховній Раді України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 5 арк. у 1 прим.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, Верховна Рада України

№ 1744/21-10-16
«06» жовтня 2016 р.

Прем'єр-міністру України
Гройсману В.Б.

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

(у порядку ст. 15 Закону України «Про статус народного депутата України»)

Про критичну ситуацію у сфері перевезень вантажів залізничним транспортом

Шановний Володимире Борисовичу!

Звертаюсь до Вас з приводу критичної ситуації, яка склалась через системні проблеми із перевезенням вантажів залізничним транспортом. На теперішній час вітчизняні виробники працюють в умовах постійного дефіциту рухомого складу, проблема близька до транспортного колапсу і загрожує економічній безпеці держави в цілому. Так, як наслідок, втрачаються обсяги виробництва та експортна виручка, зриваються контракти із споживачами, значно погіршуються фінансові результати діяльності підприємств, робітники недоотримують заробітну плату, зростає соціальна напруга в трудових колективах. Поточна ситуація, яка склалася в ПАТ «Укрзалізниця», без перебільшення ставить під загрозу подальшу роботу всіх без виключення вантажовласників, які не мають економічно обґрунтованої альтернативи залізничним перевезенням.

Зокрема, починаючи з кінця серпня 2016 року, загальний обсяг зниження перевезень вантажів гірниочно-металургійного комплексу склав

близько 10%, що тягне за собою зниження обсягів виробництва сталі мінімум на 200 тисяч тон щомісячно (-70 млн долл. США валютних надходжень в країну в місяць).

З огляду на розпал осінньої посівної компанії, хімічні підприємства, які виробляють мінеральні добрива працюють, не знижуючи навантаження, а відсутність необхідної кількості напіввагонів і критих вагонів змушує виробників складувати готову продукцію на відкриті майданчики. Це призводить до додаткових витрат з відвантаження, а при погіршенні погоди (опади, туман) значна частина продукції приходить в непридатність, і підприємства зазнають значних збитків.

Цементні підприємства також відчули суттєве зниження доступності залізничного рухомого складу для завантаження сировиною і цементом і перевезення до споживачів. Забезпечення цементних заводів в залежності від залізниці у вересні поточного року становило від 30% до 96% від необхідної кількості заявлених хопер-цементовозів, критих вагонів, напіввагонів. Вантажні вагони (хопери-цементовози, криті) надаються під завантаження здебільшого в нездовільному стані, потребують очищення та/або поточного ремонту, що є додатковими витратами цементних заводів. Всі зусилля цементних підприємств по забезпеченням перевезень за рахунок приватних залізничних перевізників і власних парків вантажних вагонів були зведені нанівець відсутністю в достатній кількості локомотивної тяги «Укрзалізниці». Невиконання ПАТ «Укрзалізниця» планів перевезень сировини і цементу вже спричинило зупинку двох заводів ПАТ «Дікергофф Цемент Україна» внаслідок відсутності сировини для виробництва.

За оцінками виробників, зазначена критична ситуація існує насамперед завдяки штучно створеним проблемам в ПАТ «Укрзалізниця», серед яких основними є:

•проблема тривалого простою вагонів. На сьогодні в мережі залізниць України зупинений рух близько 11 тисяч напіввагонів. Ключові причини криються у постійному дефіциті тягового рухомого складу, запасних частин та дизельного палива. Дані проблема ускладняється в цілому значним дефіцитом напіввагонів (на даний момент нестача піввагонів складає близько 5 тисяч одиниць, а з урахуванням експлуатації операторами 8 тисяч російських напіввагонів дефіцит складає 13 тисяч одиниць).

•нездовільна ситуація із оновленням та ремонтом тягового рухомого складу. Так, незважаючи на постійні значні підвищення вантажних залізничних тарифів, середній вік тепловозів в Україні - 33 роки, середній вік електровозів - 42 роки. Тому вони об'єктивно потребують постійного

ремонту. Своєчасне виконання планових та позапланових видів ремонту безпосередньо залежить від своєчасного забезпечення ремонтних підприємств запасними частинами. Проте, з незрозумілих причин, ПАТ «Укрзалізниця» фактично не закуповує запчастини. На сьогодні на Львівській і Одеській залізниці з 283 тепловозів в роботі тільки 85, з 393 електровозів в роботі тільки 186. На Одеській і на Львівській дорогах для проведення капітального ремонту зупиненими є 139 тепловозів, для проведення поточного ремонту - 50 тепловозів.

• **хронічний дефіцит дизельного палива.** Зазначена проблема набула особливого загострення у поточному році. У держмонополії, яка забезпечує понад 80% транспортування вантажів в країні, не тільки відсутній необхідний для безперебійної роботи стратегічний запас дизельного палива, але й не вистачає менеджерських компетенцій щоб налагодити своєчасну закупку палива для поточних потреб. Незважаючи на те, що 31 серпня поточного року ПАТ «Укрзалізниця» підписала меморандум з нафтотрейдерами по режиму поставок дизпалива, ситуація лише погіршилася. Через відсутність пального у вересні був фактично зупинений рух на станціях в напрямку Ізмаїл, Ізов, Миколаїв, Бурштин, Ладижин, загальною кількістю близько 8 тисяч напіввагонів.

Враховуючи викладене, прошу Вас, шановний Володимире Борисовичу, дати доручення керівництву Мінінфраструктури та ПАТ «Укрзалізниця» щодо вжиття відповідних заходів з метою негайного виправлення критичної ситуації з забезпечення рухомим складом підприємств, а саме:

- Розробити та впровадити механізм рівноправного доступу до користування вагонами ПАТ «Укрзалізниця», зокрема, впровадити практику справедливого щомісячного розподілу напіввагонів між вантажовідправниками (при цьому передбачити, що вантажовідправникам з обсягом відвантаження більше 1000 вагонів на місяць напіввагони на наступний місяць виділяються в автоматичному порядку в обсязі долі напіввагонів ПАТ «Укрзалізниця» в загальному навантаженні по мережі в попередньому місяці). Дані про розподіл вагонів між вантажовідправниками зробити публічними;

- Розглянути можливість використання рухомого складу, що належить іншим залізничним адміністраціям, для забезпечення відвантаження зі станцій ПАТ «Укрзалізниця». Провести переговори з Управлінням залізничного транспорту Республіки Білорусь щодо можливості повернення для експлуатації в Україні до 3 тис. напіввагонів власності

білоруських власників вагонів, а також хоперів-цементовозів - до 300-500 вагонів та критих - до 200-300 вагонів;

- Використовувати спеціальні вагони (хопери-цементовози, зерновози) виключно за прямим призначенням - перевезення цементу, зернових;
- Розробити заходи стосовно жорсткого контролю нормативів по термінах доставки вантажів та відповідальності ПАТ «Укрзалізниця» при порушенні цих нормативів;
- З метою стабілізації ситуації із постачанням імпортного коксівного вугілля для потреб коксохімічних та металургійних підприємств України, а також для забезпечення експорту металопрокату та побічної продукції (шлаки тощо), з 15.10.2016 для перевезень в імпортно-експортному сполученні по мережі ПАТ “Укрзалізниця” підвищити допустиме статичне навантаження від колісної пари вагону на рейки до 25 тон/вісь, в тому числі, ініціювати внесення відповідних змін до Додатку 5 СМГС, що дозволить збільшити доступний парк вагонів для перевезення вугілля в Україну та відвантаження на експорт в СНД металу, шлаку, щебню тощо (у 2016 році близько $\frac{3}{4}$ вагонів, що будуть побудовані в країнах СНД, матимуть припустиме статичне навантаження на рівні 25 т/вісь);
- Розробити та впровадити механізм рівноправного доступу до користування вагоноремонтними та локомотиворемонтними потужностями ПАТ «Укрзалізниця» вагонів та локомотивів, що знаходяться як у державній, так і в приватній власності;
- З метою забезпечення безперебійних залізничних перевезень в термін до 01.11.2016 сформувати середньомісячний оперативний 45-добовий запас дизельного палива для локомотивів, який підтримувати постійно. Розробити механізм залучення, у разі необхідності, дизельного палива, що належить приватним структурам, для використання локомотивами ПАТ «Укрзалізниця», з наступним обов’язковим поверненням зазначених обсягів власникам в натуральній формі в строк не пізніше 30 діб з дати надання дизельного палива підрозділам ПАТ «Укрзалізниця»;
- Запровадити практику щоквартального публічного обговорення виконання фінансового плану та інвестиційних програм ПАТ «Укрзалізниця» із залученням крупних вантажовласників та відповідних галузевих об’єднань підприємств.

Керуючись правом, наданим мені статтею 16 Закону України «Про статус народного депутата України», прошу Вас розглянути даний запит,

розглянути викладені в цьому запиті пропозиції, та, в межах компетенції, вжити заходів щодо покращення ситуації у сфері перевезень вантажів залізничним транспортом.

Відповідь на цей запит прошу надати в установленому законом порядку та строк.

№ 259 Звернення

№ 263 Матвієнков С.А.

№ 174 Гусак В.Г.

